
SCHUMPETER

DEMOKRAZIAREN TEORIA KLASIKOA XXI.KAPITULUA

1. GUZTIEN ONGIA ETA HERRIAREN NAHIA
2. HERRIAREN NAHIA ETA NORBANAKOAREN NAHI IZATEA
3. GIZA IZAERA POLITIKAN (zati bat)
4. TEORIA KLASIKOAREN IRAUPENAREN ARRAZOIAK

DEMOKRAZIAREN TEORIA KLASIKOA

Metodo demokratikoa dea guztien ongia burutzen duen erabaki politikaok sorrarazten ditue sistema insituzionala, herriari bereez erabakitzen utziz auzitan dauden gaiak bere nahia egikaritzeko bildiko diren diren norbanakoak hautatzearen bidez.

1. Guztien ongia, borondate orokorra...

-ez du zentzurik, hori ez da existitzen inon, are gutxiago gure gizarte anitzetan

-Adb, margaretek esan zuen "gizartea ez da existitzen, gizabanakoak existitu egiten dira". gizartea ez bada existitzen... eta nor da gizartea? halakorik ez da existitzen. Existitu gizon eta emakume indibidualak existitzen dira, familiak existitzen dira

-Lehentasun ezberdinak ez ezik, pertsonen balio desberdinak ere badituzte

-Banakakoek eta taldeek oso gutxitan helburu berak partekatzen dituzte. adb lehentasuna osasuna izan daiteke...

Pertsonen “esleipen anaitza” arazoa

-Ez da “gehiengoa” existitzen, miloika baizik (gai konkretu bakoitzak, gehiengo ezberdin bat), eta oso aldakorak dira.

-Horretaz gain, pertsona batek ez dauka identitate bakar bat, asko baizik

- Pertsona baten identitatea: bakarra, anitza, konplexua, paregabea, ordezkazina, aldakorra, hierarkia gabekoa...

- Adb edurne garaialde izan daiteke ama, emaztea, euskal herritarra... ordun bera pertsona nahi duena sinplifikazio hutsa.

2.Herrien boterea, nahia....

3.Ordekzarien bitartez...

3. GIZA IZAERA POLITIKAN

-Jende arruntak ez du erabaki politikoen atzean dagoena ulertzeko gaitasunik (platonen argudio bezala)

Horrela bada, hiritar normala jaitsi egiten da prestazio mentaleko maila beherago batera poltiikaren maila sartu orduko. Berak ere, bere interes efketiboen esferaren barruan baleuka, haur batena dela esango lukeen eran argudiaatzen eta analitzatzen du. Berriro primitibo bihurtzen da, 301. ORRIALDEA.

-Harreman ekonomikoetan jendak zuzen ikusten ditu bere erabakien ondorioak

-Baina harreman politikoetan hori ez da jasotzen (feedback ere luzean eta zeharka)

-Jendea errealitatetik urruntzen da eta arudagabe jokutzen du.

4. TEORIA KLASIKOAREN IRAUPENAREN ARRAZOIAK

Zergatik iraun du horrenbeste? Badago erlijio, mistika puntu bat... atenaseko demokrazia duena... eta gaur egun ere bai pixka bat mistikoa da eta idealizatu dugu antzinako demokrazia eta modu batean edo bestean gaur egungo egoerari aplikatu nahi diogu.

XXII.DEMOKRAZIAREN BESTE TEORIA BAT

1. BURUZAGITZA POLITIKOARENGATIKO LEHIAKETA
2. PRINTZIPIOAREN LEHIAKETA

ZER DA BEREZ DEMOKRAZIA? AZTERKETAN!!!!

Demokraizak ez du esan nahi eta ezin dezake esan herriak zinez gobernatzen duenik, herria eta gobernatu esamoldeen zentzu nabarietako ezeinetan. Demokrazia esan nahi du

1. **Gobernatuko duten gizakiak oartzeko edo errefusatzeko aukera bakarrik duela herriak.** Baina herriak hori era guztiz ez demokratikoen ere erabaki dezakeenez, estutu egin behar izan dugu gure definizioa metodo demokratikoaren beste irizpide identifikatzaile bat gehituz, hau da.
2. Hauteslarien botoarengatiko buruzagitza eskuratu nahi dutenen arteko **lehiakidetzaskea**. Orain irizpide horren aspektu bat adieraz daiteke esanez, demokrazia politikoaren gobernu dela. Garrantzi handienekoa da argi eta garbi ulertzea hirrej ze inpliketzen duen (324)

Gobernatuko duten gizakiak onartzek edo errefusatzeko bakarrik duela herriak. Aurrekoa beste era batera esanda;

1. **Hiritarrak ezin du zuzen erabaki.** Demokrazia ez da zuzena, zeharkakoa da. Baizik eta ordekaritzat leader talde bat aukeratzearekin konformatzen da.

-Hauteslariaren funtzio primarioa (edo bakarra) gobernu bat osatzea (edo desegitea) da. Bere zeregin guztia hauxe da: bere atxikimendua edo arbuoia hatagai bati erakustea.

2. Buruzagitza politikoarengatiko lehiaketa da demokrazia

-eskeintza eta eskariaren legea" bezala, alderdi politiko desberdinek bere programak eskaintzen dizkiete hautesleei eta hauek zer erosi erabakitzen dute (edo ez erosi) eta hau da demokrazia.

-hiritarrak: berezoak edotak kontsumitzaileak

-alderdi politikoak: arlo publikoko enpresak, merkatu publikoan aritzen direnak

-politikariak: arlo publikoko enpresariak edo merkatariak

Gu hiritarrok lehiaketa horretan sar gaizteke (hauteskundeetan aurkeztu) eta gure "prukdtua" (programa) saldu Gehien saiatzen duenak irabaziko du.

Hautesleek ez dituzte konpondu gabe dauden arazoak erabakitzen. Horretarako ditugu ordezkariak, politikariak. Kasu normal guztietan **ekimena haitagaigarengan datza**, zeinak egiten ditu eskeintza parlamentukide izateko kargua eta horrek berekin eraman dezakeen tokiko buruzagitza lortzeko. **Hautesleak horren eskaintza besteekiko hobespenez onartzera edo errefusatzera mugatzen dira.** (322)

→ Zein izango da orduan buruzagi baten lehen helburua?

-Bere produktuak salduena izaten jarraitzea

-Edo bestela esanda, **boterean mantentzea**

Horrela bada demokarzia bateko lehen ministroa konpara daiteke zelan bere buruari eusten erabat oso kontzentratu dagoen zaldun batekin, non ezin duen inolako planik egin bere ibilbidirako, edo jeneral batekin hain erabat okupatiarekin armadak bere aginduak bere behar dituelarekin . non estrategia abandonaturik utzi behar duen. (327)

Politiko baten ahotan: “Negozio gizonek ulertzen ez dutena da ni botoekin tratuan aritzen naizela haiek olioarekin, jogurtein aritzen diren bezalaxe”.

-Zer iruditzen zinikoa?errealista?onartezina?zoragarria?

Schumpeterren iritzia: Baina guk nahi duguna filosofatzea ez bada, ulertzea baizik. aitortu beharra daukagu demokraziak izan behar duten bezalakoak direla” → demokraziak merkatuak bezala.

Azkenean sartorik berdina propositzen zuen bere tesi eta proposamenean (atal hau ez da sartzen azterketan)

-Poliarkia selektiboa. Sistema politiko bat non herritarrek, hauteskunde libre batzuen bitartez (eleccion), elite edo aristokrazia bat hautatzen dugun (seleccion).

-Zentzu batean, Platonen eta askoten kezka ematen dion proposamena

-Jakina, hoberenak hautatzeko hiritarrok erantzunkizunez bozkatu behar dugu. Buruarekin, hain zuzen ere, guztion ona kontuan hartuz.

Politikari bat: Negozio gizonek ulertzen ez dutena da ni botoekin tratuan aritzen naizela haiek olioarekin aritzen diren bezalaxe (325).

-Zer iruditzen? Zinikoa, errealista, onartezina....

Schumpeterren iritzia: Baina guk nahi duguna filosofatzea ez bada, ulertzea baizik. aitortu beharra daukagu demokraziak izan behar duten bezalakoak direla" (312). AZT???????????? Ez esan baina badirudi

Schumpeterren modeloa: Merkatuaren demokrazia lliberala

schumpeterrek esaten du elective aristocracy, modu posiblerik onena "hautazko aristokrazia". Ideal hobenerak ez dira aurkezten hauteskundeetan, modu posiblerik onena hori da.